

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І. І. МЕЧНИКОВА

ФАКУЛЬТЕТ РОМАНО-ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА ІСПАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Силабус навчальної дисципліни
ПРАКТИЧНА ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЯ

Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський)
Галузь знань:	03 Гуманітарні науки
Спеціальність:	035 Філологія
Спеціалізації:	035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська
Освітньо-професійна програма:	«Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська»
Семестр, рік навчання:	6 семестр 3 рік навчання
Статус дисципліни	Вибіркова
Обсяг:	3 кредити: 90 годин, з них 36 годин практичних занять та 54 години самостійної роботи
Мова викладання:	Іспанська, українська
День, час, місце:	Відповідно до розкладу
Викладачі:	Еліна Борисівна ГРОДСЬКА, кандидат культурології, доцент кафедри іспанської філології
Контактна інформація:	grodskaelina@gmail.com
Робоче місце:	Французький бульвар, 24/26, кафедра іспанської філології (ауд. 163В)
Консультації:	Онлайн-консультації: за графіком онлайн Zoom, Skype

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Мета вибіркового курсу - опанування іспанських мовних явищ як способу трансляції культури та пізнання іспанської культури через мову, встановлення співвідношення іспанських та українських лінгвокультурних особливостей.

Очікувані результати навчання:

Після проходження курсу здобувачі вищої освіти повинні

знати:

- Особливості етнолінгвістичної картини світу іспанців в творчості видатних поетів, письменників, художників, архітекторів.

- Характерні ознаки іспанської та української мовної картин світу. Кольоративи як засіб відтворення мовної картини світу іспанців.

- Лінгвокультурологічний аспект фразеології. Поняття фразеологічної одиниці, її місце в мовній картині світу іспанців. Внутрішня форма фразеологізму, денотативний та конотативний аспекти іспаномовної та української фразеології. Механізм формування фразеологізмів та закріплення в ньому культурної інформації.

- Метафори в концептуальній картині світу іспанців.

- Етнічний менталітет, національний характер та стереотипна поведінка іспанців. Особливості іспанського та українського національного характеру: спільне та відмінне.

- Особливості стереотипної поведінки іспанців, способи її врахування в контексті налагодження соціокультурної взаємодії.

- Іспанський мовний та мовленнєвий етикет. Етикетні формули як способи вираження мовної культури іспанців.

- Мовне вираження звертання як структурного елемента мовного етикету українців /іспанців. Українські та іспанські канонізовані формули вітання, прощання, пошанування.

- Невербальні особливості міжкультурної комунікації іспанців та українців.

вміти:

- використовувати отримані знання при спілкуванні з іспанцями (письмовому та усному);

- Логічний наголос та інтонація. Емфатичні аналітичні конструкції.

Самостійна робота студентів.

Самостійна робота здобувачів здійснюється у вигляді підготовки до практичних занять та виконання письмових та усних завдань за визначеними змістовими модулями, перевіркою під час практичних занять.

Методи навчання

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

– словесні методи: розповідь, лекція, пояснення, бесіда, дискусія.

– наочні методи: ілюстрація, демонстрація.

- методи формування практичних умінь та навичок: виконання практичних завдань, розробка схем, таблиць, складання опорних конспектів, складання словника понять.

Форми контролю і методи оцінювання (у т.ч.критерії оцінювання результатів навчання)

Поточний: періодичне опитування і оцінювання знань здобувачів під час занять та якості виконання ними завдань для самостійної роботи
 Підсумковий: залік в кінці семестра.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Питання для підсумкового контролю

1. Які етапи розвитку практичної лінгвокультурології Ви можете назвати?
2. Основні напрямки сучасних лінгвокультурологічних студій.
3. Якими базовими поняттями і категоріями оперує практична лінгвокультурологія?
4. Які завдання практичної лінгвокультурології Ви можете назвати?
5. Чи існує роблема взаємодії мови та культури?
6. Які приклади репрезентації культурної інформації про Іспанію в мовних одиницях Ви можете навести?
7. Які існують способи експлікації національно-мовної картини світу?
8. Як Ви розумієте поняття і структурну модель Homo Lingualis (Людина мовна«)?
9. Що таке внутрішня форма фразеологізму?
10. Які мовні фігури в лінгвокультурологічному аспекті Ви можете навести? Метафори, порівняння, епітети як лінгвокультурні явища.

11. Що таке лінгвокультурема, та які диференційні ознаки та класифікаційні параметри вона має?
12. Які існують стереотипи про іспанців ?
13. Якими можуть бути форми міжкультурної комунікації?
14. Які форми іспанського мовленнєвого етикету Ви знаєте? Принципи та максими успішної комунікації.
15. Що Ви знаєте про комунікативне табу? Наведіть приклади на матеріалі комунікації іспанців.
16. Поняття та функції невербальної комунікації. Які типи невербальних засобів комунікації за О.Селівановою Ви можете назвати.?
17. Поняття культурного шоку, його симптоми та форми вияву. Етапи культурного шоку, фактори, що впливають на культурний шок.
18. Які етапи засвоєння чужої культури (модель М.Беннета) Ви знаєте?
19. Які іспанські літературні пам'ятки Ви знаєте?
21. Які архітектурні споруди є символами іспанської культури?
22. Які іспанські лінгвокультурні реалії викликають у Вас труднощі при перекладі?
23. Які іспанські/латиноамериканські поети відрізняються любов'ю до кольоративів?
24. Які іспанські/латиноамериканські письменники відрізняються любов'ю до кольоративів?
25. Що Ви знаєте про життя української діаспори в Іспанії?
26. Чи близька та зрозуміла Вам культура спілкування іспанців?
27. В яких кінофільмах висвітлюється іспанська культура?
28. Які іспанські традиції Ви знаєте?
29. Які іспанські фразеологізми, що мають відношення до лінгвокультури, Вам особливо подобаються?
30. Чи вважаєте Ви іспанську культуру важкою до сприйняття? Наведіть аргументи.

Розподіл балів, які отримують студенти

У ході поточного контролю студент може отримати максимальну оцінку в 100 балів, яка є середнім арифметичним, якщо здобувач освіти отримає по 100 балів по кожній темі кожного змістового модуля в ході поточного контролю роботи студентів на практичних заняттях з дисципліни та, враховуючи рівень самостійної підготовки студентом до занять по кожній темі.

Поточний контроль	Загальна оцін
-------------------	---------------

														ка
Змістовий модуль №1			Змістовий модуль № 2					Змістовий модуль № 3						100
Т 1.1	Т 1.2	Т 1.3	Т 1.3	Т 1.3	Т 1.3	Т 1.3	Т 1.3	Т 1.3	Т 1.3	Т 1.3	Т 1.3	Т 1.3	Т 1.3	
100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Гродська Е.Б. Лінгвокультурологічні особливості символіки кольору в іспанській фразеології. *Науковий Вісник Херсонського державного університету*. 2. Херсон: ХДУ. №1. 2020. С. 136-141. <https://doi.org/10.32999/ksu2663-3426/2020-1-21>
3. Гродська Е.Б. Метафори часу в українській та іспанській мовах. *Закарпатські філологічні студії: наук. Журнал*. Ужгород, 2019. Вип. 12. С. 148-150.
4. Гродська Е.Б. Розуміння контексту іспанської культурної картини світу при вивченні іспанської мови. *Закарпатські філологічні студії: наук. Журнал*. Ужгород, 2019. Вип. 9. С. 155-158.
5. Гродська Е.Б. Формування та збереження культурної ідентичності української діаспори у сучасній Іспанії: Монографія. Serija "Artem Ucrainica". Т.6. Національна музична академія України, 2019.
6. Кононенко В.І. Українська лінгвокультурологія: Навчальний посібник. Київ, 2008. 130 с.
7. Нідзельська Ю.М. Актуальні проблеми лінгвокультурології: Навчально-методичний посібник. Житомир, 2014. 84 с.
8. Українська лінгвокультурологія: Навчальний посібник / за заг. ред. проф. О.І. Потапенка. Корсунь-Шевченківський: ФОП Гаврищенко В.М., 2014. 350 с.
9. Grodska E. Cultural-Linguistic Aspect of Teaching and Learning Spanish Colour Idioms and Symbols. *Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala*, 2020 12 (1Sup1), 213-231. <https://doi.org/10.32999/ksu2663-3426/2020-1-21>

10. Luque Nadal L. Principios de culturología y fraseología españolas. Creatividad y variación en las unidades fraseológicas. Frankfurt am Main, Berlin, Berna, Bruselas, New York, Oxford, Vienna : Peter Lang, 2012. 156 p.

Додаткова

1. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики. К.: Видавничий центр «Академія», 2004. 344 с.

2. Жайворонок В.В. Знаки української етнокультури: Словник-довідник. Київ: Довіра, 2006. 703 с.

3. Манакін В.М. Мова і міжкультурна комунікація. Київ: ВЦ «Академія», 2012. 288 с.

4. Мішкур В.Г. Лінгвокогнітивна природа іспанських паремій з анімалістичним компонентом : дис. канд. філол. наук. Київ, 2013. 249 с.

5. Селіванова О.О. Лінгвістична енциклопедія. Полтава: Довкілля-К, 2010. 844 с.

6. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика. Напрями та проблеми. Полтава. 2008.

7. Селіванова О.О. Основи теорії мовної комунікації. Черкаси: Вид-во Чабаненко Ю.А., 2011. 350 с.

8. Шуппе Л.В. Вимір культурологічної компетентності бакалаврів романської філології: методики діагностики. Personality, family and society: issue of pedagogy, psychology, politology and sociology: international scientific-practical conference. – Shumen, Bulgaria, June 16-17 2017. С. 104-106.

9. Шуппе Л.В. Особливості фахової підготовки бакалаврів романської філології в університеті Севільї. Науковий вісник ПНПУ імені К.Д. Ушинського. Серія: Педагогіка. Одеса: ПНПУ імені К.Д. Ушинського, 2017. Вип. 1(114). С.123-125.

10. Шуппе Л.В. Культурологическая подготовка бакалавров романской филологии в университете Кастилья-ла-Манча. *Edukacja bez granic dzieci, młodzieży I dorosłych: monografia wieloautorska*. АККА, Siedlce, 2017. С. 201-208.

11. Шуппе Л.В. Фахова підготовка бакалаврів романської філології в університетах Іспанії та України: спільне та відмінне. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології: Науковий журнал*. Суми: СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2017. Вип. 1 (65). С. 280-289.

12. Шуппе Л.В. Культурологічний підхід як концептуальна основа формування культурологічної компетентності бакалаврів романської філології. *Вісник Черкаського університету*. Серія: Педагогічні науки. Черкаси, 2017. Вип. 1. С. 141-147.

13. Шуппе Л.В. Про специфіку підготовки бакалаврів іспанської філології в університеті Гранади. *Педагогічна компаративістика і міжнародна освіта – 2017: освітні трансформації у контексті*

європейської інтеграції і глобалізації: зб. тез доповідей I Міжн. наук.-практ. конф. 15-16 червня 2017 р. Київ: Педагогічна думка, 2017. С.138-140.

14. Шуппе Л.В. Міжкультурна компетенція як складова професіоналізму бакалаврів романської філології. Структурно-семантичні і когнітивно-дискурсивні парадигми сучасного романського мовознавства: матеріали VI Всеук. наук. конференції романістів (Чернівці, 5-6 жовтня 2017). Чернівці, 2017. С.60-62.

15. Diccionario del español de Argentina coordinación Claudio Chuchuy. España: Gredos. 2000. 120 с.

19. Ibrishymova K., Shuppe L. Verbal expression of feminines in Carmen Laforet's novel "Nothing" //DEVELOPMENT OF MODERN SCIENCE UNDER GLOBAL CHANGES: international scientific conference. Riga, Latvia, May 22 2020. P. 30-33.

20. Mayor Juan. Entre la duda y la esperanza (Una exploración del universo metafórico de Antonio Machado). Alicante :Universidad de Alicante, 2003. P. 839-847.

22. Mellado Blanco C. Parámetros específicos de equivalencia en las unidades fraseológicas. Revista de Filología de la Universidad de La Laguna. 2015. № 33. P. 153–174. URL: http://www.linred.es/articulos_pdf/LR-articulo-24042017.pdf

Електронні інформаційні ресурси

1. www.rae.es/diccionario-de-la-lengua-espanola/la-23a-edicion-2014.
2. <http://cvc.cervantes.es/lengua/refranero/>
3. <https://www.twirpx.com/file/242668/>

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перекладання: Слід дотримуватися запропонованих у розкладі термінів складання сесії; перекладання відбувається відповідно до «Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти ОНУ ім І.І. Мечникова (2020 р.)»
http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozenya/poloz-org-kontrol_2022.pdf

Політика щодо академічної доброчесності: регламентується Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців університету ОНУ ім. І. І. Мечникова

http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/acad_council/polozhennya-antiplagiat-22-02-2018.pdf. Тож всі доповіді мають бути підготовлені самостійно на основі щонайменше десяти різних теоретичних джерел.

Політика щодо відвідування та запізнень: практичні заняття необхідно обов'язково відвідувати. Порядок та умови такого навчання регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ

https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-osvit-process_2022.pdf